

SVEČENIKOV

ZBORNIK

SVET. PAVLA

OKTOBER

GORICA 1928

ŠTEV. 10

P. n. cerkvenim upravništvom!

Tej številki smo priložili obrazec za prošnje na županstva, s katerimi cerkv. upravništva predlagajo, naj se v občinski proračun vstavijo postavke za kult in cerkv. uslužbence. K temu obrazcu pripominjamo:

1. Ta obrazec velja v celoti samo za goriško pokrajino. Duhovniki drugih pokrajin naj poiščejo številko prefektove okrožnice v uradnih aktih pristojne prefektore.

2. Dali smo ponatisniti posebej gorenji vzorec prošnje brez naštevavanja posameznih točk za cerkvene potrebščine, ker niso povsod enake potrebe in enake navade. Vsak naj pripiše prošnji, kar njega zadeva. Tiskovine se dobè v Katoliški knjigarni v Gorici.

3. Izvodov rabite toliko, kolikor je duhovnikov v fari; če imate podružnice z lastnimi cerkovniki itd., je treba županstvu predložiti za vsako podružnico izpolnjeno tiskovino.

4. Ker bi moral biti občinski proračun do 31. oktobra končan in potem 14 dni razpoložen na vpogled občanarjem, naj se vsak sobrat potruzi, da ne zamudi roka.

F. Š.

Amministrazione ecclesiastica di

N.o li 1928

Oggetto: Contributi del Comune
per le spese di Culto.

All' on.

MUNICIPIO

di

Il firmato, parroco, (curato, vicario, cappellano amministratore) della chiesa di chiede all' onor. Municipio in base al decreto del Ministero della Giustizia e degli affari di Culto dd. 28 giugno 1928 N.o 3205, e in base all'ordinanza pubblicata da S. E. il Prefetto nel Bollettino Atti Ufficiali della R. Prefettura di Gorizia N.o 29, pag. 318 sotto il N.o 14734 Rag. dd. 16-7 1928 A. VI., affinché voglia cod. onor. Municipio iscrivere nel bilancio comunale per l'anno 19..... sotto il titolo: *spese obbligatorie* tutte le somme, che il nostro comune contribuiva per il Culto, sia in base a titoli speciali, sia che esse abbiano fondamento su disposizioni di legge oppure su vecchie consuetudini.

Precisamente poi mi permetto di domandare:

1. per il parroco (curato, vicario, cappellano) L
 2. " il sagrestano L
 3. " l'organista L
 4. " il coro L
 5. " il tiramantici L
 6. " l'assicurazione della chiesa, organo, mobili e delle campane L
 7. " per il mantenimento della casa canonica L
 8. " la seconda messa L
 9. " le processioni ed altre spese impreviste L
 10. " L
 11. " L
- Totale: L

*Ringraziando anticipatamente per la gentilezza
si firma con distinta stima:*

Pozor!

Današnji številki smo priložili obrazec pristopnic za Apostolstvo mož in fantov, ki jih ima Katoliška knjigarna v zalogi. 100 izvodov stane 5 lir.

Z B O R N I K

SVEČENIKOV SVETEGA PAVLA

Martin Jurhar:

De castello Mariae et Martae.

(Lumina. — Joannes 11, 1.)

Resna reč je — smrt; resna reč je pa tudi — Requiem: sacrum pro defunctis. Daritev Jezusova — nebeškemu Očetu: za rešitev neumrjoče duše. Vesela in veličastna so čuvstva celebranta v zelenih, rdečih, zlatih in belih paramantih; pa kako ganjen in vtopljen v veličino večnosti je mašnik — in nigris. Vsaka maša ima svoj — evangelij; evangelij mrtvaške maše pa je evangelij — vstajenja! Tisti razgovor med Marto in Jezusom nam razgrne pred dušo celo znamenito enajsto poglavje Janezovega evangelija. Poglavje, ki ima tako krasne stavke in krasne misli, krepke resnice in čudo lepe nauke. Vzemimo jih par, pa si jih oglejmo malo pobliže!

I.

Domine, ecce: quem amas, infirmatur
(Joan. 1, 3).

Lazar zboli. Sestre se spomnijo — Gospoda. Njemu zaupajo, njega poprosijo, njemu naznanijo. Ah, koliko skrbi in težav, koliko bridkih zaved imam kot duhovnik! Zakaj neki se ne obrnem vedno in takoj h — Gospodu?! Zakaj izčrpavam prej vso svojo iznajdljivost, pa brskam po knjigah, pa se posvetujem s tovariši...! Nazadnje, nazadnje, ko vse odpoveduje, se še le obrnem h — Gospodu. Ali imam tako malo vere, in tako malo zaupanja? Prva beseda, prvi svet, prva molitev v vseh vprašanih lastnega zveličanja in pastirstva med ovčicami bi mi moral biti klic — Domine! Ne, Gospod moj, ne smem in nočem te več tako zapostavljati. Ti bodi in boš luč in moč mojih temnih in trpkih dni, Ti solnce moje bodočnosti. Ti — o Gospod!

Ecce! Glej, glej! Saj verujem v Tvo-

jo vsevednost, vsepričujočnost. Pa izraz moje domačnosti do Tebe svojega Dobrotnika in Očeta, je ta »ecce«; izraz mojega zaupanja, moje prošnje, da se s posebno pozornostjo ozreš na moje rane, na moje zadeve in skrbi!

Domine, ecce! Glej mojo cerkvico, kako je revna! Tvoja je: rad bi Ti jo opremil krasno, veličastno! — Glej mojo spovednico! Delavnica Tvojega usmiljena je: rad bi v njej odpustil vse grehe vsem ljudem celega sveta, pa jih osrečil z milostjo in zastavo izvoljenja! Ecce confessionale! — Glej mojo leco, pridičnica je Tvoje resnice, Tvojega nauka, Tvojih potov življenja! Rad bi jo postavil leco pravice in resnice pred vse narode in sloje, pa jim dopovedal, da je — le eno potrebno! Ecce cancella praedicatoris! — Ecce mensam sacri convivii, glej obhajilno, angelsko mizo: o sveta večerja Tvojega Telesa in tvoje Krvi! Rad bi vedno začental, vedno začental, nikdar končaval, nehal... Vedno nove trume lačnih pravice in žejnih resnice, lačnih ljubezni in žejnih tolažbe, lačnih sreče in žejnih zveličanja, lačnih Boga in žejnih združenja z Jezusom... — Ecce hunc gregem! Glej na čredico mojo! Očetje in matere, možje in žene, bratje in sestre, starčki in deca, delavci, gospoda: za katere duše rešite sem prišel? Kaj ne — za vse! Saj bi jih rad posvetil, zveličal vse! pa ne vem, ne znam, ne morem! Domine, ecce! Glej probleme tvojega Kraljestva!

Quem amas! Ljubezen tvoja je nezimerna, saj ljubiš vse, to vem in verujem. A kako sladko čutim še le, da ljubiš i — mene! Koliko stokrat sem narodu pisal in pravil in pridigal, da ga Bog — ljubi; a kako premalo se zavedam, da ljubi — i mene. Da bi se pač mašniki Gospodovi živo zavedali tega čudovitega privilegija našega stanu, da nas Jezus — ljubi, in to s prav posebno odlično

ljubeznijo! In kako me je sram, da se mu zato pravzaprav nisem še nikoli pošteno zahvalil! Kako me je sram, da ostaja moja ljubezen do njega tako malenkostna, da me v ljubezni do njega nadkriljujejo priproste duše, morda da leč nadkriljujejo. Ali ni trenutno zdajle moja največja naloga, da dvignem svojo ljubezen do njega na višjo, višjo, mnogo višjo stopinjo! — Pa kar zadeva bližnjega, N. pr. mojega sobrata: quem amas, Domine. Mojega sobrata ljubi sam Bog, sam Jezus! Kako ne bi mu bil dober i jaz! Kako ne bi potrpel z njim! Kako ne bi mu šel na roke, kjer le morem! — Pa verniki moji! Kako ne bi zanje molil, zanje delal, zanje vse storil, če pomislim, da jih obseva in ogreva — sveta ljubezen Gospodova! Kako ne bi za njih blagor, časni in večni, žrtvoval vse, vse — samo, da bo dobro za nje! Glej — Jezus jih ljubi! Fantek in možek, quem amas, o Jesu! Ženkica, deklica, quam amas, o Domine, ecce! In dalje! Ali me ne sprašujejo vse zvezde nebá, vse cvetke sveta, vse kaplje morjá: quem amas, o domine! Za gospoda me imajo. Kaj je moje gospodstvo, če ne ljubezen, velika mašniška ljubezen do Boga, velika pastirska ljubezen do ovčic! Ali se mi ne svetlika iz vsakega otroškega in beračevega očesa, pogleda pomenljivo vprašanje: quem amas, o Domine? Vprašanje o moji ljubezni pride — na veliko tehtnico.

Infirmatur. Firmus est = trden je! Žal da ni! Infirmatur: slaboten je, bojesten, rahel! In sicer — trajno. Glagol izraža trajnost, stanje, ki se prej slabša ko boljša. Ja, ko bi se reklo: firmatur = krepí se! Ampak: infirmatur — ne! Zalostno stanje. Bolan je! Celi svet! Celi narod! Cela fara! Cela rodbina! Bolan na telesu, bolan na — duši! Slab — hira — boleha — umira! O prostranost, o svetovnost tega hiranja, umiranja. Dolina solz — bólnica orjaška! Celó — mladost umira, ker vene tudi — cvet. Pa duševno: infirmatur totum genus humanum! Pa duhovno: infirmatur et pius et sanctus et sacerdos —! Sedem zakramentov

ima božji otrok: pa še — infirmatur. Dvojno milost ima, hrani se ob božji hrani: pa še — infirmatur. Na križ se naslanja, angel ga spremlja, krona nebeška se mu blesti nasproti: pa še — infirmatur!

Tudi tole bi bilo dobro, da bi se mi duhovniki dodobra zavedali revščine, pod katero ječi človeštvo sploh; zlasti pa revščine in nedostatnosti, ki smo ji podvrženi — sami. Bomo se grehov in napak bolj uspešno otepali, z ljudmi bolj potrpehli, na Boga bolj zaupali, večlike probleme svojega poklica bolj navaliili na ukrepe svete Previdnosti božje!

Jaz sodim, da v našem poklicu pomeni nekaj velikega stavek = Domine, ecce: quem amas. infirmatur!

Unio apostolica.

Letno zborovanje

Apostolska Unija je imela 17. sept. t. l. tik pred duhovnimi vajami, svoj letni sestanek. Je že precej napredovala. Po petletnem obstanku — šteje 53 članov. Od teh jih je v goriški nadškofiji 29 + 7 aspirantov; v tržaški 7 + 5 aspirantov, v reški 5. Na »Vestnik« je naročenih 56 duhovnikov, na nemško glasilo 26. Ker ima moderator precej pisarije z mesečnimi odgovori — naj sodali pošljejo s shedulo tudi kuverto z svojim naslovom in znamko. Dekan Novak je imel referat: Je li apostolska Unija veliko breme za duhovnika? Župnik Ign. Leban je nazorno in prepričevalno razložil pomen vpisa dnevnih dohodkov in izdatkov. Da je Unija izboren spirital je prepričevalno pa drastično obenem dokazal g. Peter Zorzin. Odcepili smo se od nemške Unije in smo ustanovili za vse tri škofije svojo samostojno. Za moderatorja je bil enoglasno izvoljen dosedanji. — Dom. Janež. Za Trst asistent Kjuder, za Reko Kalan. Ta dva naj se obrneta na moderatorja, da zvesta svoje dolžnosti. Sodali trž. in reške škofije naj pošljajo svoje shedule ne več v Studeno, ampak asistentu svoje

škofije. — Po duhovnih vajah je bil še kratek sestanek, ki se ga je udeležil Prezvzišeni, ki je tudi član Unije — in sicer vesten — kakor sporoča moderator. Župnik Jan. Rejec priporoča »mesečno obnovo«. Zdi se mu prikladno naj se v ta namen zbere nekaj bližnjih sodalov, da skupno opravijo mesečno rekolekcijo. Prezvzišeni nas je povabil naj bi se enkrat na leto pri njem zbrali. Izrekla se je tudi želja, da bi prišli skupaj v Gorico vsaj enkrat na leto na dvo-dnevno obnovo: to je prejšnji večer in drugi dan — tako bi sad vsakoletnih petdnevnih duhovnih vaj nikakor ne izostal. Age, quod agis! *Srečko.*

Aloizij Novak:

Je li apostolska Unija veliko breme za duhovnika?

Zbral sem si ta referat, ker sem sam imel skozi več let ta izgovor, da duhovnik v dušnem pastirstvu ne najde dovolj časa, da bi resno mogel vršiti zahteve, ki jih stavi nanj Unija. Zdaj teče 11. mesec, odkar zapisujem večer za večerom shedulo, zato mislim, da smem že povedati svoje mnenje in svojo sodbo o tem, če je Unija res veliko breme za nas.

Ako se imenuje urejeno življenje breme, tedaj je seveda tudi naša Unija breme. O tem ni treba disputirati. Saj Ti predpisuje vsak dan 11 obveznih in 5 neobveznih vaj in duhovnih vežb.

V bistvu pa naša Unija ne predpisuje skoro nič drugega, kar od nas zahtevajo sacri canones. Tem smo se pa podvrgli, ko smo bili »in sortem Domini vocati«. Le pogledjmo nekliko, po vrsti, dolžnosti kanonov in Unije. — Namen Unije je vzdržati duhovnika zglednega v njegovem notranjem in zunanjem življenju. Isto zahteva od nas can. 124. Can. 125. nam predpisuje večkratno sv. spoved — Unija nam jo ukazuje vsaj dvakrat v mesecu. Istotako se strinjata v zahtevi dnevne meditacije, vizitacije Najsvetejšega, molitve sv. rožnega venca, spraševanja vesti, le da hoče Unija naj napravi sodal še vsak dan examen

particulare. Can. 126. hoče, da opravimo vsaj vsako tretje leto duhovne vaje, Unija nam jih predpisuje vsako leto, za kar ji pa bomo gotovo ob smrtni uri zelo hvaležni. Pri tej točki zahteva Unija še eno vajo, namreč: recolectio mensura. Tega v kanonih ni. Priporočajo jo pa vsi učitelji notranjega življenja. Kdor je že poskusil s to vežbo, vé, kako koristna je. Can. 129 tirja od duhovnika: studia eclesiastica. Unija nam jih predpisuje dnevno po pol ure. Če povem iz lastne skušnje to, da me je šele dnevna dolžnost vpisovanja v shedulo pripravila do rednega dnevnega študija sv. disciplin in dolžnost vpisovanja o tem, če sem bral sv. pisma predpisano poglavje, do rednega čitanja sv. pisma — sem se s tem sicer javno obtožil bivše nepokorščine do sv. kanonov, a dokazal sem ob enem veliko korist in upravičenost zahteve naše Unije, da dnevno vpisujemo račun o našem dejanju in nehanju.

Iz 11 mesečne skušnje moram reči, da se mi je v začetku edino veliko breme zdela zahteva Unije, naj dnevno vpisujem ne le uradne, ampak tudi svoje zasebne dohodke in stroške. Če sem se prej javno obtožil svojih prestopkov proti kanonom, naj se pa zdaj pohvalim — ne vzemite mi za zlo — da sem v uradnem zapisovanju cerkvenih, posojilničnih in takih dohodkov in stroškov, kjer se je šlo za tuj denar, bil od nekdanj zelo vesten — tudi mašne intencije mi menda pred večnim Sodnikom ne bodo delale preglavic — a da je bilo treba pisati zasebne izdatke za tobak in žveplenske ter kuhinjske in podobne potrebščine — to je bilo pa zame, odkrito povem, res hudo breme. Še danes ne vem, čemu bi bilo to dobro in sem prav radoveden slišati referat o tem, ki je danes na dnevnem redu. Seveda sem se sčasoma tudi temu privadil, ker je treba pač disciplinno držati.

Še ena točka dnevnega reda dela preglavico: Surgere hora statuta (saltem una hora ante missam). Takole, ako življenje teče normalno kakor v kakem klo-

štru, ni to nobena žrtev. Človeku pride tista ura vstajanja v meso in kri. Za nas duhovnike v diaspori, hočem reči na deželi, je pa to včasih po izredno čuječih nočeh nemajhna težava. Unija nam ukaže iti ob 10. spat in po 7 urah spanja vstati, opraviti jutranjo molitev in pol ure meditacije. Pripoznam, je žrtev; večkrat je treba skrajšati 7 ur spanja zaradi potrebne ali večkrat tudi manj potrebne, včasih pa prav nič nujne čuječnosti prejšnjega večera — pa je žrtev valde salutaris, ker če ne opraviš meditacije v jutranji tihoti in zbranosti, je z 99% verjetnosti tudi v dnevnem dirindaju opravil ne boš.

Sklenem. Apostolska unija ni veliko breme za duhovnika. Predpisuje mu po veliki večini le to, kar mu je po kanonih itak ukazano. Velja pa tudi glede naše Unije pravilo: Ad impossibilia nemo tenetur. Ako si kedaj izjemoma tako preobložen z delom, da ne moreš izvršiti kake zahteve, napraviš zvečer pač v shedulni kvadratič Petrov križec na mesto Andrejevega. V splošnem pa se drži zlatega reka: Serva ordinem et ordo servabit te.

Ignacij Leban.

Dolžnosti dnevnega vpisovanja dohodkov in stroškov.

Malo bolj posveten je moj referat o dolžnosti dnevnega vpisovanja stroškov in dohodkov. Gotovo se zdi temu ali onemu to nepotrebno, ker je zadovoljen, da se krijejo njegovi stroški z dohodki. Toda ustanovitelj naše Unije je najbrž imel zelo tehtne vzroke, da to zahteva. Po mojem mnenju se duhovnik s tem zapisovanjem obvarje raznih neprijetnosti, ki jih povzročajo sem ter tje dnevnik, v katere se ne vpisujejo dohodki in stroški. Vsled rednega vpisovanja pa zapazi takoj vsak član, v kakem stanu je njegova bilanca. Reg. gen. naročuje: Circa res temporales suas ordinem studeant habere; quare acceptorum et expensarum semper rationes exacte adnotatas custodiant.

Poglejmo, kaj naj vpisuje sodal med dohodke in kaj med stroške:

1. Med dohodke naj vpiše vso dopolnilno kongruo, kar je prejel za prodane naturalije, štolnino prošnje, nagrado za kršč. nauk, mesečno tudi, koliko je prejel za sv. maše. To zadnje je še posebej važno, ker še enkrat pregleda, ali je vsako sv. mašo zabeležil ali ne, ali je zaznamoval, če je sodal župnik, katere sv. maše je daroval za semenišče; ravnotako vse ustanovljene sv. maše.

2. Med stroške naj vpiše vsak dan, kaj se je potrošilo za hrano in navadne potrebščine — dobro gospodinjstvo zahteva, da se kupi za več mesecev skupaj. Letni stroški za kurjavo — najboljše, da se kupi drva za celo leto, ali vsaj za večji del leta. Dalje izdatke za obleko in obutev se morajo tudi sproti zabeležiti. Ravno tako za davke, zlasti pri nas, ki se plačujejo v obrokih — seveda najboljše je, če je denar pri rokah, da se plača naenkrat vse; s tem se prihrani čas, stroške in večkrat obrestne kazni. Tudi stroške za tobak naj se vsak dan zapisuje, da se ve, koliko se izda za ta sport. Istotako za vino ali drugo pijačo. K temu naj se dodajo stroški za razno opremo, ki si jo je kdo nabavil. Posebej naj ima vsakdo tudi natančen zapisnik vseh terjatev — ako je tako srečen, da jih ima — da ne pride kdaj do prerokanja. Posebno naj ima vsakdo zapisane vse dolgove in ali je plačal obresti. Ta pregled naj ga pripravi do tega, da zmanjša od leta do leta to neprijetno breme. Naj beleži tudi, ali in kdaj je plačal služabnico in druge posle, katere je primoran najeti. Sodal naj ne zabi na svojo oporoko, tudi če ima le pičlo imetje ali tudi dolgove. Ako umrje duhovnik brez oporoke, imajo dediči, pa tudi njegovi naslednik duhovnik, marsikatere težave. Razen tega pa zahteva že kanonično pravo, da imej vsak duhovnik svojo oporoko. Sodal naj slednjič pomisli ob stanju svojega imetja, da moli vsak dan: suppliciter peto... ut magis magisque perficiat in spiritu paupertatis.

Še natančnejši seznam dohodkov in stroškov se zahteva za vse cerkve, društva, bratovščine itd. Kaka zmeda nastane po smrti duhovnikov, ako ni vodil natančno dnevnika o tujem denarju, ve le tisti, ki se je moral pečati s tako zadevo. Dnevnik naj se vodi tako, da se lahko vsak dan naredi črto in se dožene blagajniško stanje. V društvih je prišlo največkrat do raznih nesoglasij radi dnevnika. Najbolj natančen pa bodi v tem oziru duhovnik, ki vodi kak denarni zavod in ima v to svrho postavno cerkveno dovoljenje. Vse načelstvo in nadzorstvo naj čuti njegovo natančnost. Poseben dnevnik naj vodi duhovnik, ki ima nadarbinsko premoženje in ga sam obdeluje, zlasti kar se tiče njiv in vinogradov. Po par letih lahko preračuni, ali se mu izplača tako obdelovanje in ali bi ne bilo boljše, da bi se dalo v zakup.

Sodal naj ima posebej za cerkev, za sv. maše, za vsako bratovščino itd., svojo škatlico in v njej dotični denar. Ako bi si kdaj izposodil iz kake škatlice, naj dene listek v dotično škatlico, na katerem se to zabeleži.

Torej shedula ima namen, da se natančno in vestno vknjižuje sodalu poverjeni denar; pa tudi, da ve, kako je z njegovim lastnim imetiem.

Mons. Mihael Arko:

Spomini iz pastirstva.

(Dalje.)

Minulo je blizo 20 let odkar je prispel po opravkih v Idrijo godoviški župnik † Alojzij Bobek. Imel je ugodno poštno zvezo, da je došel krog enajste v naše mesto, opravil pri uradih, popoldne še drugo in se ob četrti uri zopet lahko vračal domov.

Prej vedno vedrega lica, brezskrben in vesel prišel je takrat zamišljen, molčeč, očitno se je poznalo, da ga nekaj skrbi.

Pri obedu smo govorili prav navadne reči, a on se ni vtikal v naše pogovore, niti poslušal nas, njegove misli so bile

drugod. Na zadnje odloži vilice in nož, potegne iz žepa časopis in ga pomoli meni.

»Na, beri na zadnji strani!«

Iskal sem kaj zanimivega, a ker nisem dobil, mu list zopet vrnem.

»Ali nisi zapazil nič posebnega? Pogledaj vsaj številke zadnjega loterijskega izžrebanja!«

Ubogam in berem: 5, 71, 6, 42, 7. Ker nisem stavil v loterijo, me tudi ni zanimalo, zato sem tudi sedaj mehanično vrnil časnik.

»Ali res nič ne opaziš? Pogledaj vendar, da so izžrebane številke 5, 6 in 7!«

Saj res, to je pa nekaj posebnega, kar se ne zgodi vsaki teden.

»Gotovo ne, in za me imajo te številke poseben pomen. Le poslušajte!

V naše župnišče je večkrat zahajal domač revež, ki je skoraj vsaki dan dobil kaj kosila. Kaj malega je tudi rad pomagal, kolikor mu je naduha in starost dopustila. Razcepil nam je počasi drva in jih znosil v kuhinjo. Takrat je še kozarec vina po vrhu dobil.

Pred par meseci je umrl. Prejšnji teden mi po maši prinese postrežnica kavo in pripoveduje, da se ji je po noči prikazal znani revež. Bil je v beraški obleki kakor navadno, stal je ob njeni postelji ter ji rekel razločno: »Vi ste mi veliko dobrega storili, ako hočete zemeljske sreče, pa stavite 5, 6, 7, pa kmalu!« Na to je zginil. Bila sem popolno čuječa in ker sem ga prej poznala, se nisem nič bala in si vse natanko zapomnila. Prosim, tu ste dve kroni, katere danes s pošto pošljite g. dekanu v Idrijo, da stavijo za me 5, 6, 7.

Odgovorim, da bom še jaz iz svojega nekaj pridal in vse odpravil z današnjo pošto. Po zajutruku napišem nakaznico za 5 kron g. dekanu, položim na pisalno mizo in 5 kron denem na vrh. Ob osmi uri grem v šolo, kjer sem vso zadevo pozabil. Ko se vrnem v svojo sobo, zagledam na pisalniku tolar za 5 kron in nakaznico. Še enkrat preberem pa pravim: Neumnost! 5, 6, 7 so čudne številke, ki se med 90 tovarišicami kar zgube.

Vtaknem 5 kron v denarnico, raztrgam nakaznico in vržem v nabiralni koš in vso zadevo sem pozabil.

Danes vzamem na pošti časnike, da na vozu lahko berem, posebno še ako dobim kako nevšečno družbo. Začudeno berem, da so bile res dvignjene številke 5, 6, 7. Sem li dolžan povrniti postrežnici in koliko? Ali je tu restitucija na mestu?«

Pri mizi smo sedeli jaz, oba gg. kapelana in tudi katehet Oswald je prisedel. Soglasno smo rekli, da je dolžan za toliko odškodovati postrežnico kolikor bi bila dobila za 2 kroni, nekako blizu 3000 kron. S tem je bila zadeva končana in govorili smo zopet navadne reči, pozneje sploh pozabili na to.

O priliki kanonične vizitacije v Godoviču sem g. župnika spomnil, da v dekanijski železni blagajni ni še njegovega testamenta. Kolikrat se zgodi, da sorodniki zavohajo, ga preberijo in če se jim zdi neugoden, ga uničijo. Saj se je že kuverta od testamenta dobila, seve raztrgana, a zadnje volje ne. Kake sitnosti ima dekan kot škofijski komisar pri zapuščinah svojih duhovnikov, ako ni vse določeno; je pa pravilen testament, pa gre vse gladko in strogo v smislu pokojnega.

»Potrpi še malo! Ravno kar urejujem svoje imetje, menim, da pridem kmalu k tebi in bova skupno vse določila. Spišem kar v svoji pisarni in ohraniš tudi moj testament med onimi naših tovarišev.«

Pozneje sem zvedel, da mu je umrli oče — okrajni zdravnik — zapustil 12 tisoč kron, pa je imel svoje prihranke v raznih hranilnicah naložene, in deknarni zavodi niso mogli tolikih svot lahko pripraviti, so se zavezali na obroke. Zato je čakal, da ima vse v rokah in potem testamentarično določi, koliko gre v ta namen, koliko drugam.

Koncem poletja 1910 sem spremljal svojega g. kaplana na novo mesto. Prestavljen je bil iz Idrije v Kamnik. G. kaplan bi se bil rad poslovil od znanega župnika, pa sva stopila v župnišče. Začudim se, ko vidim g. župnika — obraz

zabuhel in zatekel, bolnik toži, da ga glava boli in mrzlica stresa. Pred 14. dnevi bil je še v Idriji zdrav in vesel.

»Jutri se povrnem in takrat dalj časa lahko ostanem, sedaj se nama mudijo do vlaka. Saj ne bode hudega, morda le navadni šen.«

Ko drugo popoldne pridem v župnišče, dobim g. župnika v agoniji, brez zavesti. Podeliti sem mu zamogel le sv. olje, ponoči je umrl.

Izročim mi 4 hranilne knjižice, češ, to je vsa gotovina, kar naj izročim sodniji, testamenta tako ni. Tri knjižice so bile na ime župnika vsaka 3.000 kron, četrta na ime njegove postrežnice tudi za 3.000 kron.

Spoznal sem iz tega, da je svoje imetje uredil, da bi bil prišel k meni radi testamenta, a ga je smrt prehitela.

V takih slučajih dobi tretjino zapuščine cerkev, drugo tretjino sorodniki, zadnjo reveži one občine, kjer je župnik nazadnje služboval. Kot škofijski komisar sem zastopal cerkev, kot večletni hišni prijatelj tudi sorodnike, sestre in bratafranciškana, občino pa g. župan.

Pri sodniji sem razložil, komu se izroči knjižica na ime postrežnice, druge tri se razdele postavno. A ugovarjal je g. župan, ker bi s tem zgubili njegovi reveži 1000 kron. Navajal je, da se ime poljubno izbere za vsako vlogo, kar se pa glede onega berača govori, je pripomnil jurist, da so takim bajkam lahko verjeli še v srednjem veku, dandanes razsoden človek ne.

»Prav, bode pa postrežnica vložila po svojem advokatu ugovor.«

Obpravna se je odložila. Pisal sem postrežnici, ki se je bila na drugo službo na Dolenjsko preselila. Dal sem ji navodila, kako naj se potegne za svoje pravice. — Ona je bila že zdavnaj pozabila na 5. 6. 7.

Ker se je vse ujemalo, deželno sodišče niti vseh prič ni klicalo k obravnavi, le mene so pozvali in odločili, da se knjižica izroči v polni veljavi postrežnici, vse tožbene stroške — tudi advokata — plača ostala zapuščina.

VERBUM DEI

HOMILETIČNA PRILOGA ZA NOVEMBER

Ivan Kovačič:

Praznik vseh svetnikov.

Vsak, kdor živi v tujini, ločen od svojih dragih, je vesel, če dobi kratko poročilo od svojih domačih. Radosti mu bije srce, ko prebira pismo svoje dobre matere, in ves srečen je, ko izve, da se jim doma dobro godi. Z veseljem prebira tudi opomine svoje matere, ker ve, da prihajajo iz ljubečega materinega srca, ki živi in bije le za njegovo časno in večno srečo.

Ljubi verniki! Tudi mi živimo v daljni tujini, ker ločeni smo še od svojih dragih bratov in sester, ki so pred nami zapustili solzno dolino in odšli v Očetovo hišo. Vemo pa, da živimo v občestvu svetnikov, da občujemo, da smo združeni s svetniki. Gotovo nas torej zanima, kaj nam sporočajo naši dragi prijatelji iz nebes. Kako nas vabijo iz solzne doline, iz puste tujine gori, kjer bo Bog obrisal vse solze, kjer smrti ne bo več, ne trpljenja, ne jokanja.

Poslušajte torej danes kratko sporočilo, ki ga nam pošilja zmagoslavna Cerkev iz rajskih višav.

Vsi svetniki in svetnice božje pa prosite za nas, da se gotovo vidimo v nebesih!

* * *

1. — Kako se godi svetnikom in izvoljenim v nebesih?

»Ljubi verniki na zemlji!« govore nam danes presrečni prebivalci svetlih nebes; »naša sreča se ne da popisati. Naša sreča je neizmerna, naše veselje neskončno. Za kratek tek pozemskega življenja, za kratko dobo, ki smo jo preživeli v službi Gospodovi, uživamo sedaj prebogato plačilo. Sedaj okušamo, kako Bog ljubi svoje izvoljence, kako velika, neskončna je njegova ljubezen do nas. O, ko bi mogli z besedami prav povedati, kaj vse uživamo, kaj imamo in kaj smo dosegli! Vse besede, vsi jeziki ne morejo izreči in popisati naše sreče. Zato pa vas, dragi verniki, iskreno vabimo: Pridite in pogledjte!

2. — Kako ste pa prišli v večno veselje, v nebesa?

»Izkusil smo tudi mi, da nebeško kraljestvo silo trpi,« odgovarjajo nam trume izvoljenih.

a) »Boga je treba bolj slušati, nego ljudi,« kliče nam zbor apostolov. »Hud boj nas je čakal, ko smo šli po svetu med tuje in neznane narode, med pagane. Kolikokrat smo bili lačni in žejni, kolikokrat preganjani in zaničevani. Kolikokrat so nam pod kaznijo prepovedali govoriti v imenu Jezusovem! Vse smo premagali, vse prestali, vse pretrpeli. V veselih in bridkih urah poslušni svojemu Učeniku smo tudi v nebesih z njim združeni in nič več nas ne more ločiti od ljubezni Kristusove.«

b) »Tudi naša pot je bila posuta s trnjem,« kličejo nam nepregledne vrste mučencev. »Ves svet nas je sovražil, ves svet nas je preganjal, ves svet se je boril proti nam in mi proti vsemu svetu. Bojevali smo se brez morilnega orožja, vendar smo vse junaško premagali. V naših vrstah so se borili in junaško umirali nedolžni otroci, ki niso še poznali življenja, ponosni mladeniči in nežne device, utrjeni možje in zveste žene in sivolasi starčki. Padala je četa za četo, a padala nepremagana z zmagoslavnim vzklikom: »Kristus živi! Kristus zmaga! Kristus vlada!« Jokali smo sicer in žalovali, svet pa se je veselil; a na-

ša žalost se je izpremenila v veselje in tega veselja nam ne more nikdo več vzeti. Danes, po končanem boju, po priborjeni zmagi, lahko ponosno zakličemo: »Dober boj smo bojevali!«

c) »Mi nismo prelivali krvi za sveto vero,« pripovedujejo nam sv. spoznavalci vseh časov in stanov, a živeli smo v žalostnih časih, sredi hudobnega sveta. Po dvojni poti smo prišli semkaj v nebesa: po poti nedolžnosti in po poti pokore. Poglejte v naših vrstah angelsko čistega sv. Alojzija, pogledajte ljubekega sv. Stanislava, pogledajte druge v nežni mladosti zamrle cvetke, pogledajte v naših vrstah sivolase može. Vse svoje življenje niso omadeževali krstne nedolžnosti; čisti so prišli iz duhovne kopeli sv. krsta, neomadeževano so prinesli krstno obleko svoje duše pred sodbo. Danes so oni častno spremstvo Jagnjeta, v nebesih hodijo za njim in prepevajo pesem, ki je nikdo drugi ne zna. Veseli povzdigujejo danes svoje glasove in vam kličejo: »Blagor tistim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali!«

»V svojih vrstah pa imamo tudi ljudi, ki so prišli semkaj po poti pokore. Bili so grešniki, bili so že na robu propada, bili so izgubljene ovce, ki so našle pot nazaj v pravi hlev edinoizveličavne cerkve. Danes so v nebesih žive priče božjega usmiljenja, ki noče smrti grešnika, temveč da se spokori in živi. S spokornim Davidom kličejo danes: »Božje usmiljenje bom prepeval na veke!«

Nasproti nam prihaja nepregledna vrsta sv. devic, ženâ in udov. Kaj nam pa govore? »Imeli so naš za slabotne, in vendar smo bile močne!« tako nam pravijo. »Močna je bila naša duša, branila se je z božjo pomočjo proti nakanam zapeljivega sveta, premagale smo satana in ukrotile svoje lastno hudo nagnenje. Živele smo v podobnih ali pa še v hujših razmerah kot ve, naše vrstnice doli na zemlji. Zaupale smo v Boga in On nas je rešil. Po milosti božji smo, kar smo.«

»Predragi verniki na zemlji! Spoznali ste, da nismo bili rojeni svetniki, spoznali ste, da je bilo naše življenje podobno vašemu doli v solzni dolini. Trpeli smo kakor vi, v grešnih nevarnostih smo bili kakor vi, tudi padli smo kakor pa date vi, a smo zopet vstali. „Nebeško kraljestvo silo trpi“; tega smo se vedno zavedali, zato smo vse storili, kar se da storiti za nebesa, vsega smo se ogibali, kar vodi na stransko pot pogubljenja. Bili smo silni, zato smo si priborili božje kraljestvo, odkoder vam kličemo:

Bratje naši, za nami, mi smo z vami!« Amen.

Stanko Stanič.

Za verne duše.

(Vzeto iz različnih virov.)

»Določeno je človeku enkrat umreti,« pravi sv. pismo. In to dejstvo zadene vsakega, pa ne vemo, ne kdaj, ne kako, ne kje. Danes nas je pripeljala sv. Cerkev na pokopališče. Zakaj, čemu? Ali zato, da si ogledamo grobove? Ne, tega namena Cerkev ni imela, pač pa, da molimo za duše rajnkih. Da prosimo Boga usmiljenja za verne duše, to je namen današnjega dne, kajti »sveta in dobra je molitev za rajnke« pravi Bog sam v sv. pismu. To je tudi namen mojega današnjega govora, podžgati Vas v goreči molitvi za verne duše.

Ogledati si pa hočemo najprej vendarle par grobov! Podajmo se torej v duhu na pokopališče! Železna vrata zaškripljejo, že smo med križi, že smo med grobovi.

Prvi križ, prvi grob! Petleten otrok. Mati, ali je bil krščen otrok? Da, on je bil krščen! Hvala Bogu! Otrok je med angelci, stopimo dalje!

Drugi kamen, drugi grob! Osemnajstletno dekle. Bila je lepa dekle, naj-

boljša plesavka v vasi. Še se spominjamo njenega pogreba. Grobar, odkoplji grob, odpri trugo! Kaj se bojite, čemu tiščite nosove? Ubogo dekcle, kakšno si? Sém, sém, ljudje, glejte milijone črvov, kako se gosté! Mladeniči, bliže, poglejte, te zapeljive črne oči! Ni jih več, v vsaki očesni votlini en črn črv. Mladenič, poglej njene kot nagelj rdeče ustnice! Ni jih več — gole čeljusti z vrsto belih zob. Poglei jo, ki si jo tako želel poprej! Ali ne? Torej zakrite grob, ne motimo črvov pri pojedini!

Tretji križ — tretji grob! Petindvajsetleten mladenič. Pred nekoliko leti smo ga pokopali. Grobar, odkoplji! Ha, ni več lesa, ni črvov, ni mesa, le kosti so še. A tak si, fant! Kako tanke so roke, kako dolgi so prsti! Ali je to tvoja moč? Naprej! Naprej!

Četrti spomenik — četrti grob! Grob vaškega bogatina — že davno pokopanega. Odkopljimo! Nič, nič — le zemlja, le zemlja, le prst, — to je bogastvo?

Peti spomenik — peti grob! Kdo je tu? Morda zdravnik, morda odvetnik, morda trgovec; ni več brati na kamnu. Glej, tudi ta je moral umreti! Glej, tam šesti grob — tam spi duhovnik. Ha, tudi ta! Glej in tam vojak, in tam cela družina. Vse, vse je zemlja zakrila. Tu beremo ime tega, tam ime onega, tu se napis ne da več brati, tam je zlomljen križ, tam še znamenja ni več Čigav grob? Nihče ne ve!

Dalje, dalje, pustimo mrtve spat. Na sredi pokopališča smo. Pa čemu je tu cerkev, čemu cerkev na pokopališču? In cerkev polna živih ljudi, duhovnik pred oltarjem? Kaj delajo? Mašnik mašuje za rajnke, ljudje molijo za nje. Čemu vse to, saj smo jih videli v grobeh mrtve, gnile, sprhnele.

Da, videl si tamkaj njihova lepa telesa — a duše, njihove duše žive. Duša človekova je neumrjoča. To je vera vseh časov, vseh narodov, vse zgodovine. Že stari Cicero, pogan, je zapisal: Kakor iz narave vemo, da je Bog, tako iz soglasja vseh narodov vemo, da je duša neumrjoča. Uči nas tega pa tudi namen duše same, ki je častiti Boga, kar pa bi ne bilo potrebno, ko bi duša večno ne živela.

Vrh tega vsega je duša tudi duh — duh pa je večn, ker ne more propasti kakor telo. Končno pravi pa tudi Bog sam v evangeliju: »Ne bojte se tistih, ki vam ubijejo telo — duše pa vam ne morejo umoriti.« (Mat 21, 28.) Duša je torej neumrjoča — to je tudi nauk sv. katoliške Cerkve, to je prepričanje nas vseh.

Glejte torej — videli smo tamkaj res telesa gniti, katerih oživeti mi ne moremo več, duše so pa neumrjoče, te so se ločile od teles ob smrti in žive večno. Toda, kam so te šle ob ločitvi? Odgovarja nam sam Bog v sv. pismu po prroku Ezechijelu (12,7): »Prah se povrne v zemljo, odkoder je vzet, duša pa se vrne k Bogu, ki jo je dal.«

Torej telesa gredo v grob — duše pa k Bogu. Po kaj? Po plačilo svoje gredo, gredo pred sodbo, kakor nas uči apostol Pavel (Hebr. 9, 27): »Določeno je človeku enkrat umreti, potem pa sodba,« kajti »lahko je Bogu na dan smrti povrniti vsakomur po njegovih potih.« (Eccl. 11, 28.) Pa to je tudi samo na sebi umevno: namen tvoj je Boga častiti in mu služiti. V koliko in kako si to storil, bo Bog sodil in plačal.

Tisti, ki so popolnoma pravični, slišijo besede: »Še danes boš z menoj v raj.« Krivičneži, v smrtnem grehu umrli, pa besede: »Poberite se od mene, prokleti, v večn ogenj!« (Mt. 25, 41.)

Torej, ali greš v nebesa, ali prideš v pekel. Če so duše onih, k iv grobeh leže, v nebesih, je molitev zanje brezpotrebna, če so pa v peklu, je vsa molitev

zastonj, ker od tam ni rešitve. Čemu torej molitev? Zato, ker mi katoliški kristjani verjemo po nauku sv. Cerkveše v tretje, začasno plačalo, vice.

Da bomo vedeli, da verskih resnic ne verjemo tjavendan, hočemo se tudi drugače o tem prepričati.

Pomislite: star, velik, zakrknjen grešnik se spove tik pred smrtjo. Ali je šel v pekel? Ne, ker je v milosti božji. Ali je šel v nebesa? Upajmo! Odpuščeni so mu grehi, vendar vse časne kazni niso odpuščene. Torej mora prestatati še časne kazni, z nebese ni nič. Ne preostaja drugo, kot še en kraj, kjer bo zadostil in se očistil — in to so vice.

Isto nas učijo tudi cerkveni očetje Tertuljan, sv. Avguštin in drugi v vseh časih.

Uči to resnico tudi sv. Duh sam v knjigi Makabejcev, ko nas nagovarja, naj molimo za rajnke. Molitve pa ne potrebujejo ne pogubljeni ne zveličani, torej morajo biti še tretji, ki jo potrebujejo in to so duše v vicah.

Še jasnejše pa, predragi v Gospodu, spoznamo to resnico iz besed sv. Pavla (3, 13. Kor.): »Če koga delo zgori, prejme škodo, sam pa bo zveličan, ali tako kakor po ognju.« To se pravi, če kdo dobro dela in živi, pa pri tem vendarle malenkosti zagreši, bo zveličan, pa le po ognju, to je potem, ko se bo očistil v vicah. Torej sv. Pavel že uči, da so vice.

In glejte, predragi, sv. Cerkev nam danes kliče v spomin to resnico, a spomniti se moramo pri tem tudi, da je tamkaj v vicah veliko, veliko duš, ki trpe strašne bolečine: ogenj, tema, nepokoj. Ogenj žge, peče in šviga v zadnji kotiček duše. Kakšne pa so šele duševne bolečine same? To so želja in hrepenenje po Bogu, h kateremu so namenjene, pa ne morejo, ker jih tare časovna kazen vic. Grozne so njih bolečine in zato si žele naše pomoči; posebno današnji dan kličejo, rekel bi, s trpinom Jobom: »Usmilite se me, usmilite se me vsaj vi, prijatelji moji!« In mi, predragi v Gospodu, mi jim, kakor nas uči sv. pismo, cerkveni očetje in vesoljna sv. Cerkev, lahko pomagamo.

Nehote mi prihajajo tu v spomin tisti časi, ko so Turki in Saraceni odvajali iz južne Evrope ljudi v sužnost v daljno Afriko. Imel je pa španski kralj navado, da je vsako leto nabral veliko denarja, opremil ladjo, z imenom Rešiteljica, katera je odplula v Afriko, da odkupi jetnike. Ko je ladja dospela v Afriko, so se ji nesrečni sužnji, polni upa, od vseh strani približevali, vprašujoč, če je prišla odkupnina zanje. Vprašal je mož, če je poslala žena; vprašal oče, če so poslali otroci; vprašal brat, če so poslale sestre. In pomislite veselje tistih, ki jim je odkupnina prišla; nasprotno, pa tudi žalost tistih, ki jim ni prišla. Letos še ne, letos še ne, in zopet napoči stara sužnost!

Glejte, tem jetnikom podobne so duše v vicah. Pa more li do njih la z odkupnino? Da, mi smo v občestvu med seboj — v občestvu svetnikov, med nami in dušami obstoja zveza. In kakšna je ta odkupnina?

V prvi vrsti molitev zanje. Darujmo jim večkrat prelepi rožni venec, spomnimo se jih, ko doni zanje zvon. In danes, danes pa naj bo vsa naša molitev zanje darovana.

Skrbimo, da se darujejo za duše v vicah svete maše. Nekrvava daritev nove zaveze ima neizmerno izprosilno in zadostilno silo. Krasen zgled nam daje sv. Cerkev sama, ki dovoljuje duhovnikom današnji dan tri sv. črne maše.

Pa še nekaj, predragi, toliko in tolikokrat Vam prigovarjamo in Cerkev tako izrecno to želi: Hodite pogosto k sv. obhajilu, darujete namreč lahko tudi dobrote sv. obhajila za duše v vicah.

Najrajši pa pozabljam na neko odkupnino posebne vrste. To so odpustki, odpustki časnih kazni, katere deli sv. Cerkev izven zakramenta potem,

ko je greh že odpuščen. Čislajmo torej, cenimo in pridobivajmo si odpustke, kajti mnoge izmed njih obrnemo lahko dušam v prid.

Dober kristjan pa vsako svoje delo obrne dušam v prid, rekoč: »Bodi za duše v vicah.«

In zakaj vse to? Da jih čimprej rešimo trpljenja, in tem prej odpremo vrata nebeška. To zahteva krščanska ljubezen od nas.

In čemu vse to? Da bodo te zveličane duše tudi potem za nas prozile v nebesih, ko bo morda nas zadela tista kazen, ki jo one danes prenašajo. Pomagajmo mi njim in one bodo nam!

Torej nikakor ni edini in pravi znak ljubezni do rajnkih krasna truga, kupi sveč, veličasten pogreb, marmornat kamen, okinčan grob, čeravno je vse to lepo, ampak pravi znak ljubezni je molitev zanje.

In le tedaj jim šele lahko tudi pojemo:

Blagor mu, ki se spočije,
v hladni zemlji mirno spi.
Lepša zarja njemu sije,
lepše solnce rumeši.

Ivan Kovačič:

XXIII. pobinkoštna nedelja. O mlačnosti.

»Deklica ni mrtva, ampak spi!« je rekel Jezus Kristus o Jajrovi hčerki; tako bi rekel lahko tudi o duši mlačnega človeka: »Ta duša ni mrtva, ampak spi!« Ker sta si pa spanje in smrt sestri, je tudi spanje mlačnega kristjana znamenje bližajoče se dušne smrti. Mlačen kristjan ni namreč ne sovražnik, ne prijatelj božji, ampak je tako nekako v sredi, ali bolje rečeno: na robu ob nevarnem prepadu je. In koliko je takih! Koliko, na zunaj poštenih, ne čuti v sebi nikake ljubezni do Boga, nobene gorečnosti za dobro! Njihove svetiljke, ali niso bile nikoli prižgane, ali pa so ugasnile, ker niso imele olja. To, glejte, je mlačnost! To je bolezen, ki pahne več duš v pekel, kakor kuga teles v grob.

Premislimo danes: odkod izvira mlačnost.

Viri in vzroki mlačnosti so različni:

1. — V nekaterih ljudeh je zamrla in ugasnila vera. Posušile so se korenine, ki jih je otroku vsadila v srce verna mati, vcepil skrbni oče, — posušilo se je potem deblo in zato ni pričakovati nobenega sadu. Vera je korenina, temelj krščanskemu življenju; če je ta v človeku enkrat ugasnila, potem iščeš zastoj pri njem upanja, zastoj ljubezni. In koliko jih je, ki že ne verujejo več, da s smrtjo ni vsega konec, ki ne verujejo ne v plačilo, ne v kazen, ne v nebesa, ne v pekel, v večnost! Ali se je torej čuditi, če taki ne skrbje več za svojo dušo, se ne zmenijo za dobra dela in živijo tako tjavendan?

2. — Drugi menijo, da je zadosti, da so krščeni. Mislijo, da dobrih del ni treba; dovolj jim je, da so pred svetom poštene in na dobrem glasu. »Kdor veruje in je krščen, bo zveličan,« s tem Kristusovim izrekom se tolažijo; a ne pomislijo, da je Kristus tudi rekel: »Ne vsak, ki mi pravi: Gospod! Gospod!...« in »drevo, ki ne prinaša dobrega sadu, bo posekano in v ogenj vrženo.«

3. — Nekateri mislijo tudi da se pride v nebesa kar tako — brez težave. Vsaka gorečnost v tem oziru se jim zdi odveč. Drugi mislijo zopet ravno na-

sprotno, da je namreč zveličanje nekaj nedosegljivega, nekaj nemogočega. V takih mislih izgube potem vse upan je in ves pogum in gorečnost ter ne store za nebesa nič. Ti ne mislijo na Kristusove besede: »Kar je nemogoče pri ljudeh, je mogoče pri Bogu; prosite in boste prejeli.«

4. — Marsikdo je tudi že vzgojen v mlačnosti. Stariši ga niso nikdar resno učili, nikdar svarili in niso pomislili, da, kar bodo otroka naučili v mladosti, bo znal celo življenje. Kdor je blizu ledu, ga mora zavezbsti tudi, če je sam še tako gorak. Je-li torej čudno, če postanejo mladi ljudje mlačni, če ne vidijo nič dobrega na stariših in predstojnikih? Čemu bom molil, hodil v cerkev, prejemal sv. zakramente, saj tudi stariši, učitelji, gospodarji tega ne delajo! Tako navadno govore.

5. — Peti vzrok verske mlačnosti je nespameten strah pred ljudmi. Nekateri se boje, da ne bi se kdo iz njih norčeval ter jim dajal zasramljive priimke; zato hodijo bolj poredkoma v cerkev in malokdaj k sv. zakramentom. Kaj se pravi to drugega, kakor iz strahu pred ljudmi postavljati dušo v nevarnost?

6. — Mnogi se izgovarjajo tudi s pomanjkanjem časa. Za vse dobe čas, za Boga in dušo ga pa nimajo. Toda ali ni le eno potrebno? Kaj pomaga človeku če ves svet pridobi, na svoji duši pa večno škodo trpi? Kdor išče samo svet, izgubi nazadnje nebesa in svet!

7. — Nekateri se ne morejo ogreti in vneti za pravo krščansko življenje, ker vidijo, da se grešnikom dobro godi. A ne pomislijo, da taki grešniki morda prejemajo plačilo v tem življenju za dobro, katero so storili. Nekateri tudi menijo, da greh ne more biti tako strašno hudo, ker Bog grešnike tako poredkoma očitno kaznuje. Da, če bi Bog greh kaznoval v trenutku, ko ga kdo naredi: ko bi nečiste oči takoj oslepele, bogokletni jezik takoj otrpnil, tatinske roke se pri ti priči posušile, ko bi nečistnika takoj strela zadela in pijanca kap, seveda, potem bi bilo greha gotovo manj. Tako pač človek le predrad predrzno zaupa v božje usmiljenje in postane mlačen, prestopa božje in cerkvene zapovedi in se nazadnje takorekoč navadi.

8. — Ne manjka pa tudi takih, ki se nasrkajo mlačnosti iz slabih knjig in časopisov. So pač še tako preprosti in lahkoverni, da mislijo, da je vse res, kar je tiskano, in ne prevdarijo, da papir vse prenese in da se za denar tiskajo najgrše laži in najostudnejša obrekovanja.

9. — Slednjič zapelje marsikoga v mlačnost zdravje, sreča, bogastvo, mladost.

V neki vasi v Švici so obhajali sv. misijon. Neka žena, ki je bila zelo vdana pijači, je prav pridno hodila k pridigam. Božja milost jo gane in za trdno sklene, da se bo poboljšala. Res gre in se prav skesano izpove misijonarju. Ko pa pride domov, odpre omaro, da bi vzela ven obleko, in glej, tu ugleda steklenico, polno pijače. Izkušnja je velika. »Še enkrat,« pravi, »ali to mora biti tudi zadnjikrat!« Nastavi na usta, požre in — se zgrudi mrtva na tla. V nekem drugem kraju, tudi v Švici, je bil pa l. 1839. sv. misijon. Tam je bil tudi pijanec, ki že veliko let ni bil pri izpovedi. Na prigovarjanje neke pobožne gospe obljubi, da pojde k izpovedi v petek zvečer. A pride petek in ne gre. V soboto gre potem v mesto Genf v sejem, se zopet upijani. Ko pride domov, pade po stopnicah in obleži mrtev na mestu.

Bodi torej še tako mlad, še tako zdrav in močan: ne zaupaj! Smrt je neizprosna, in vedno je resničen pregovor: Mlad more, star mora umreti!

Ivan Kovačič:

XXIV. pobinkoštna nedelja.

Prilika o kvasu, o katerem govori današnji sv. evangelij, je po nauku cerkvenih očetov podoba krščanske veve. Kakor namreč kvas vse testo, v katero se dene, vzdigne in da kruhu pravi okus, tako vzdigne vera naš razum, srce in voljo k Bogu in daje najmanjšim čednostim neizmerno vrednost, katere bi brez vere ne imele. Zato pravi sv. apostol Pavel: »Vsakdo mora verovati, kdor hoče k Bogu priti; zakaj brez vere ni mogoče Bogu dopasti.«

Človek brez vere je to, kar je kruh brez kvasu. Kruh brez kvasu je sicer kruh, a ni za rabo; tako je tudi kristijan, ki je brez vere, sicer po imenu kristjan, a to ime samo mu nič ne pomaga pred Bogom. In koliko je sedaj na svetu ljudi, ki so vzrastli in se morda že postarali, a niso še prekvašeni s kvasom sv. vere. Kaj bo s takimi? Vse njih življenje na tem svetu je brez pomena, brez vrednosti in izgubljeno za vselej!

Dva glavna vzroka sta, da toliko kristijanov ne mara za sv. vero, dva vzroka, ki ležita kakor dva težka kamena na poti v večnost mnogim v izpodtiko in pogubo.

* * *

1. — V knjigi modrosti beremo: »Posledica napuha človekovega je odpad od Boga.« Resničnost teh besed potrjujejo vsi časi v človeški zgodovini in potrjuje jo tudi sedanji čas. Zaradi napuha prav veliko število ljudi noče verovati; zdi se jim, kar vera uči, vse preslabo, prenizko, prevsakdanje in premalo učeno. Bog pa zahteva od nas, da imamo vse za resnico, kar je razodel, ker je On sam na sebi resnica in torej ne more ne goljufati ne goljufan biti. Kdor dvomi o verskih resnicah, kaže s tem nezaupanje do Boga, neskončno svetega, resničnega in pravičnega.

In vendar ne manjka kristijanov, ki nočejo svojega razuma vkloniti božjemu razodetju in si upajo o veri dvomiti, jo zaničevati in zasmehovati. Odkod vse to? Iz napuha. Zopet in zopet se ponavlja, kar se je zgodilo že v raju. Tedaj je rekla kača Evi: »Oči se vama bodo odprle in bosta kakor bogov!« In Evi je dopadla napuhnjena misel, da bosta z Adamom enaka Bogu, in vtrgala je prepovedani sad. Tako je tudi še sedaj. Napuhnjeni človek si domišlja, da je Bogu enak in presoja verske renice predrzno po svojem plitvem razumu in hoče Bogu svete dajati, kako bi moral to in ono narediti, da bi bilo prav. Po pravici primerja sv. Pavel takega človeka z lončeno posodo in pravi: Ali se sme lončena posoda pritožiti proti tistemu, ki jo je naredil, češ, zakaj si me naredil tako in ne drugače? Lončar stori z delom svojih rok, kar hoče; je tudi razbije. Tako tudi nikdo ne sme božjih del in naukov predrzno in lahko miselno presojati in obsojati, ker delo božjih rok in božjega uma je sveto in nedotakljivo. In vendar se tolikokrat zgodi, da ljudje zabavljajo čez verske resnice bodisi po gostilnah, delavnicah ali v kaki drugi družbi. Takim veljajo besede psalmistove: »Oni, ki v nebesih prebiva, se jim smeje in Gospod jih bo kaznoval.«

Ne manjka vzgledov v zgodovini, ki nam pričajo, kako nevarno je, vdajati se verskim dvomom iz napuha. Pred leti je umrl na Nemškem 91 let star učenjak, Döllinger po imenu. Bil je visok cerkven dostojanstvenik. A pri vsej učenosti v svoji glavi, imel je tudi velik kos ošabnosti v svojem srcu. Ko je bil 70 let star, prišel je navskriž s cerkveno oblastjo in ostal tako trdovraten v tem, da je odpadel od vere in začel hudo pisati zoper kat. cerkev. Bog mu je prizanašal; prijatelji so ga prosili, naj odneha ter se izpreobrne; on je sicer spoznal, da je na napačni poti, a pregovoriti se ni pustil od nikogar in na noben

način, da bi svojo zmoto popravil. Izgovarjal se je vedno: »Kaj bodo pa ljudje rekli, ako priznam, da sem se zmotil!« In res je umrl trdovraten in nespokoren, četudi je živel nad 90 let. Glejte, tako udari Bog tistega, ki nasprotuje njegovim naukom in hoče biti njemu za učenika.

Prvi vzrok nevere je torej napuh. In ravno zato, ker je na svetu toliko napuha, je tako silno malo žive vere; in kolikor več je v ljuudeh napuha, toliko manj je vere.

2. — Drugi vzrok nevere je grešno, nečisto življenje. Sv. apostol Pavel pravi: »Mesen človek ne razume tega, kar pride od Duha božjega« in zato ima versko resnico za neumnost. Kot dokaz zato je sv. Avgustin, ki je bil v svojih mladih letih velik grešnik in je zato zašel v ostudno manihejsko krivoverstvo. Dokler je bil suženj svojega mesenega poželenja, obračal se je s studom od vsega, kar je bilo božjega in vse verske skrivnosti so se mu zdele neumnost.

Vsi krivoverci in odpadniki od katoliške vere se imajo za svoje krivoverstvo in odpadništvo zahvaliti nečistosti. Luter, Zwingli, Rouge in drugi so vsi zaradi te strasti odpadli in začeli učiti kriv nauk in druge zapeljevati. Angleški kralj Henrik VIII. je bil poprej najhujši nasprotnik krivoverca Lutra; dobil je od papeža celo naslov »zagovornik vere«. Toda ista strast, ki je zapeljala Lutra, bila je vzrok, da je tudi on odpadel od vere. Pregnal je svojo pravo ženo in vzel si drugo; a kmalu je tudi to zavrgel in za to še druge štiri po vrsti.

Toda, čemu bi našteval še dalje dokaze iz zgodovine? Saj nas vsakdanja skušnja dovolj uči, kdo so tisti, ki se najrajši in največkrat norčujejo iz verskih resnic ter taje Boga, neumrjočnost duše in pekel! Ali so to morebiti dobri, pošteni in nedolžni ljudje? Ne, to so navadno trdovratni, zastarani nečistniki, ki jim že z obraza odseva notranja pokvarjenost in propalost.

Predragi! Edino zanesljivo varstvo v življenju, edino zagotovilo srečne večnosti nam je sveta vera. Varujmo se torej sovražnikov svete vere, zlasti napuha in nečistosti! Ponižno in čisto srce rado veruje, ker ono je vpodobljeno po presv. Srcu Jezusovemu. Ono najde v veri neprecenljivo veselje, tolažbo, moč in najslajši mir. In to bomo našli v sveti veri tudi mi vsi, če si ohranimo čisto in ponižno srce. Amen.

Ciril Metod Vuga:

XXV. pobinkoštna nedelja. (Za zahvalno nedeljo.)

»Bratje! hvalo dajemo vselej Bogu za vas vse... ko vemo, da je od Boga vaše izvoljenje... in kako ste se od malikov k Bogu obrnili, služiti živemu in pravemu Bogu.«

(Tesal. I.)

Predragi, danes imamo zahvalno nedeljo, in tudi naša dolžnost bi bila, da se Bogu zahvalimo za vse dobre, ki nam jih je že skazal, in nam jih še skazuje. Pravim: to bi bila naša dolžnost, in tudi je naša dolžnost. Pa — kako malo ljudi je na svetu, ki bi bili Bogu prav res hvaležni za njegove dobre. Vse, kar so in kar imajo, vse so prejeli od Boga, a za vse to nimajo nobene zahvalne besede! Grda je ta nehvaležnost, in grd je tudi človek, ki je nehvaležen!

Danes vam hočem opisati dobre, ki ste jih prejeli od Boga, in vašo nehvaležnost, katero vračate Bogu za njegove dobre! Naj bi vas moje be-

sede ganile, da se tudi vi s hvaležnostjo obrnete k Bogu, služiti živemu in pravemu Bogu!

Predragi kristjan, le premisli nekoliko samega sebe in premisli tudi svoje življenje. Kdo te je ustvaril? — Bog! Od njega imaš življenje, in to življenje ti je dal Bog zato, da se po njem zveličaš.

Kako visok poklic!

Vse dni svojega življenja bi moral misliti na to: Za nebesa me je vstvaril Bog, zahvaljujem Te, o Bog, za to milost!

Bog bi bil lahko namesto tebe napravil ptico, ribo, rastlino, žival ali kamen, ki bi na cesti zletal iz kota v kot — a ne! Bog te je ustvaril človeka — za nebesa!

Pa recimo tudi: Bog te je ustvaril človeka; pa bi te bil lahko poklical na svet kje drugje, v daljnih deželah, v Afriki, v Aziji, v Avstraliji, kjer so še divjaki, kjer nimajo prave vere. Lahko bi bil prišel na svet med pagani ljudožrci, ki ljudi jedó, tam bi živel razdivjano, pa bi namesto Boga molil kako žival, kako kačo... kakor se tem godi. — A ne! Bog te je poklical na svet med krščanskim narodom, kjer je že razširjena sv. vera, — to milost ti je dal pred milijoni drugih ljudi, ki še zmiraj ničesar ne vedo ne o Bogu ne o pravi veri.

Kako velika milost, kako velika sreča!

In da bi ti polajšal pot v nebesa, ti je dal vse pripomočke: dal ti je duhovne učeničke, dal ti je sv. zakramente, svojega edinorojenega Sina je poslal na svet, in On je na križu izkrvavel za Tebe in On te poprašuje s križa: Moj sin, kaj nisem storil vse za tebe?!

Predragi kristjan, če vse to premisliš, potem se mora res ganiti tvoje srce, se mora ganiti — k hvaležnosti!

Kaj?! — Ali bi ne moralo biti tako! O, da, razumem te. Zdaj ko sem ti vse te dobrote in milosti božje poklical v spomin, zdaj se je v tebi nekaj zganilo, — vsaj nekaj — zganilo se je v tebi spoznanje, da si bil svojemu Bogu nehvaležen!

Predragi, ali te to spoznanje ne boli? Saj je pač bridko in grenko spoznanje! Vse ti je Bog dal, k najvišji časti te je poklical, svoje nebo drži nad tabo odprto, da prideš k Njemu, — a ti si do zdaj žalil svojega Boga, nehvaležen si mu bil, in bežal si pred nebesi, katere je Bog tebi pripravil!

Pred nebom in zemljo stojiš grd. — s pečatom nehvaležnosti na čelu.

1. Vse si od Boga prejel, a ti se Mu zato niti ne zahvališ;

2. Vse si od Boga prejel, a ti rabiš te božje darove zato, da ž njimi Boga celo žališ! — Le poslušaj, dokazati bom ta.

Bog ti je dal zdravje; ko boš bolan, potem boš šele vedel, kaj si izgubil z zdravjem. Veliko, preveliko ljudi je na svetu bolnih; o, ko bi ti videl, kaj vse trpé bolniki po hišah, po bolnišnicah, po norišnicah, tedaj bi zatisnil oči pred tem trpljenjem in bi bežal pred njim, ker je strašno, prestrašno! A ti si zdrav, zdravih udov, zdravega telesa, — a zato se Bogu niti ne zahvališ, zato nimaš nobene zahvalne besede za svojega dobrega nebeškega Očeta! Nehvaležnež!

Bog ti je dal hrano, on te preživlja. — Koliko je na svetu revežev, brez hrane, brez strehe! Lakota jim gleda iz oči, pomanjkanje se jim bere na obrazu, in stradajo otroci in žene, in stradajo očetje in gospodarji, in večkrat se jih polastuje obup in v obupu si večkrat končajo nesrečno življenje! O, koliko je na svetu gorja in solza! Če bi se stokanje vseh ubogih ljudi združilo v en sam mogočen klic, tedaj bi se ta cerkev potresala in podrla, če bi se vse solze združile v en sam velik tok, tedaj bi se ta cerkev z vsemi skupaj potopila!...

A tebe je Bog preskrbel, pokrepčan in sit ležeš zvečer k počitku; —

a zato nimaš za Boga nobene zahvale, kakor živinče, ki Boga ne pozna, ki nima duše, kakor živinče, za katero je vseeno, ali ga zakoljejo danes ali jutri! Nehvaležnež!...

A to ni še zadosti, to ni še vse; z dobrotami, s svojimi zdravimi počutki, ki si jih od Boga prejel, ti Boga še žališ.

Bog ti je dal jezik, da moliš, da druge dobro učiš in jih pripravljaš na pravo pot; — a ti z jezikom lažeš, govoriš grdo, celo preklinjaš, in druge pohujšuješ in zapeljuješ, in pogubljaš duše, katere je ta tvoj Bog s svojo krvjo odrešil!

Dal ti je ušesa, da poslušаш dobre nauke in svete, da poslušаш božjo besedo in se po nji ravnaš; — a ti večkrat poslušаш rajši nauke zapeljivega sveta, poslušаш krive preroke, sovražnike božje in sovražnike svojega izveličanja!

Dal ti je roke, da jih povzdiguješ k molitvi in da ž njimi opravljaš poštena dela. — Pa se najdejo, ki z rokami škodujejo svojemu bližnjemu, vzdigujejo jih celo nad svoje starše in počenjajo ž njimi stvari, o katerih ni, da bi tukaj govoril.

Dal ti je noge, da hodiš v cerkev, po poteh poštenih, po tisti ozki poti, ki pelje v nebesa. Pa vidimo, kako hodijo po krivih potih, v slabe tovaršije, v nevarne in pregrešne kraje, tekajo in se opotekajo po tisti široki poti, o kateri pravi Jezus, da pelje v pogubljenje.

Dal ti je oči, o, kako krasen dar! Koliko ljudi je na svetu slepih! Ubogi! A ti imaš jasne oči, da lahko gledaš stvarstvo božje, da v tem stvarstvu še bolj spoznavaš Boga in ga še bolj ljubiš; — a ne! Dobimo kristjane, ki večkrat celo proti nebesom grdo gledajo, grdo in sovražno gledajo proti staršem in proti svojemu bližnjemu; gledajo stvari nespodobne in grešne, strast vzbujajo z očmi in druge mamijo in motijo in zapeljujejo v greh.

Dal ti je srce, in za vse, kar ti je dal, te Bog prosi: Moj sin, daj mi nazaj svoje srce! A ti, ne! Svoje srce, ki bi moralo goreti samo v ljubezni do Boga, ki bi moralo biti Bogu popolnoma darovano, to srce daješ ti svetu, dajaš ga svojim strastem, dajaš ga satanu!

Človek, kaj imaš še, s čemer bi ne bil grešil? Katerega božjega daru nisi porabil zato, da si ž njim Boga žalil! Grešen stojiš pred Bogom, grešen in nehvaležen! In ta tvoja nehvaležnost žali tvojega Boga, in ta tvoja nehvaležnost boli tvojega nebeškega Očeta!

V sv. evangeliju beremo, da je Jezus Kristrs nekoč ozdravil 10 gobavih. Pa samo eden je prišel in se Jezusu zahvalil, drugih devet se ni zahvalilo niti z eno besedo. Ta nehvaležnost je bolela Jezusa. Potožil se je in rekel: »Ali ni bilo 10 očiščenih, kje je drugih devet? Nobenega ni, da bi se zahvalil.«

Enako toži in kliče Bog še danes: Kje so tisoči in tisoči, katere sem ustvaril in jih obdaril z vsemi dobrotami? Ni jih, da bi se zahvalili, ah, še žalijo me s tistimi darovi, katere sem jim dal! — Grešnik, ali pa veš, kaj čaka tiste, ki žalijo Boga?

Glej, kako malo si moder: nebesa so ti na ponudbo, a ti si izbiraš pekel.

Glej, kako si nesrečen; ker vol pozna svoje jasli in svojega gospoda, a ti svojega Gospoda nočeš poznati. Iz njega, ki ti hoče biti prijatelj, si delaš sovražnika!

Kaj si misliš, grešnik, ti — zgubljeni sin! Kajne, vest sem ti izprašal in ti si moraš priznati: res, grešen sem in nehvaležen! Kaj boš storil?!

Glej, ena pot ti je odprta, da se povrneš: Spoznavaj svojega Boga iz celega srca in bodi mu hvaležen za vse dobrote iz celega srca. Njemu daruj

vse svoje čute, njemu daruj svoj razum, svojo voljo, svoje srce, njemu daruj se vsega! To bo prava hvaležnost, to bo prava ljubezen do Boga! In Bog, kaj bo storil? Pozabil bo tvojo nehvaležnost, in vesel te bo nazaj sprejel — svojega izgubljenega sina. In sprejel te bo enkrat tudi v svoja nebesa, in vsa nebesa se bodo razveselila, ko boš vstopil, in veličastni, mogočni hosana bodo pretresali nebeške prostore, hosana tebi, hosana, ker si bil mrtev, a si oživel, hosana, ker boš živel — na veke! Amen!

Ivan Kovačič: Zadnja pobinkoštna nedelja.

»Poslal bo svoje angele s trombo in velikim glasom.« (Mat. 34, 31.)

»Tri reči so mi nerazumljive« pravi modri v sv. pismo stare zaveze, »in četrte celó ne vem: orlovega pota na nebu, kačjega pota na skali in ladijnega pota sredi morja.« — Zares tri težke uganke v naravi! — Naravna postava zahteva, da pade vsaka težka stvar na zemljo. Orel, kralj ptic pa se vzdržuje brez vsake opore v vrtoglavi višini in, kolikor višje se dvigne, tem bolj varnega se čuti, tem lažje in okretnejše je njegovo gibanje in — ne pusti sledu. — Njeli to uganke? — Kača nima ne rok, ne nog, ne plavut na svojem dolgem in ohroglem životu, in vendar beži čez skalo hitro in varno, ne da bi pustila sled. Njen beg je kakor plavanje po trdih kamenitih tleh: kdo more to razložiti? — Ladija sredi globokega morja nima nad sabo drugega, kot nebesni obok, okrog sebe ne drugega, kot vodeno planjavo, in vendar pride do svojega zaželenega cilja, kod je plavala, pa se ne pozna. Kako čudno, kako težko umljivo!

Kaj je pa četrto, o čemer pravi modri, da tega ne ve, ne razume? — »To je pot moža v mladosti.« — To je brezprimerna lahkomišelnost mladine, ki dela velikokrat ravno nasprotno od tega, kar bi ji koristilo; — ki, dasi ima pamet, ravna nespametno in dela večkrat ravno tisto, kar ji je v pogubo.

Ako vprašamo od let ypognjenega starčka: »Česa bi si še želel na svetu?« — Kaj bi nam odgovoril? — »Ah!« bi vzdihnil marsikateri: »Želel bi, da bi postal še enkrat mlad ter začel svoje življenje z nova.« — Zakaj pa? — »O, v marsičem bi hotel drugače ravnati, nego sem ravnalo svoji mladosti. Mladost je norost, je nagla, nepremišljena, drvi navadno po napačnih potih. Še-le starost odpre človeku oči. — O, da bi mogel zopet postati mlad!« — Jeli ta obsodba in obtožba mladosti upravičena? — Žal, da le preveč!

1. — Mladost je imeniten, važen del življenja, ki ga imamo od Boga; ona se po pravici imenuje doba cvetja. Kar je pomlad med letnimi časi, to je mladost med dobami življenja. Čegava pa je mladost? Komu bi jo morali po vsej pravici posvetili? Gotovo nikomur drugemu, nego Bogu. — Res, da Bog ne zameta nobene starosti. On sprejme z očetovsko ljubeznijo tudi moža in starčka, ki se obrne k njemu. Prav posebnose pa čuti počesčenega, če mu kdo daruje nedotaknjeno, neomadeževano mladost. Ali mu jo pa tudi večina današnjih mladeničev in deklet v resnici daruje? — Žal, da ne!

Zaslepljena od strasti daruje sedanja mladina le prevečkrat svojo s sijem nedolžnosti ožarjeno mladost grehu in razuzdanosti, božjemu sovražniku — satanu. Njemu, začetniku vsega zla, njemu, povzročitelju vsega gorja, njemu, zagrizenemu sovražniku človeškega rodu, daruje, kar bi morala vestno in skrbno čuvati in varovati, kar bi morala darovati edino-le — Gospodu Bogu. Jeli mogoče to razumeti? Najnaravnějšíh in najpravičnejših dolžnosti, ki jih nalaga božja služba, ne izpolnjuje, temveč zapravlja najdragocenejše, kar ima, v službi greha in satana. Jeli to razumljivo?

2. — Mladost ustvarja podlago in odločuje za vse poznejše življenje. — Sam Sv. Duh pravi: »Mladenič ne odstopi od poti, katere se je privadil, tudi v starosti.« — Kako skrbno bi se moral torej mlad človek varovati vsake slabe navade! Saj mora vendar premisliti, da ga bo vsaka slaba navada, ki se je opri-me, spremljala skozi celo življenje. — Česa nas pa uči izkušnja? — Je-li mož-goe to verjeti? — Prav grda navada je bogokletstvo in preklinjevanje. Kje pa najdemo najhujše preklinjevalce? Ravno med mladimi moškimi. — Grda nava-da jenezmerno popivanje. Kje pa ima nezumno popivanje največ pristašev? Ravno med mladeniči. — Ena najpogubnejših navad je nespodobno, nesramno govorjenje. Kier se pa to največkrat sliši? Ali ne tam, kjer se mladi ljudje shajajo? — Kaj smemo od tega pričakovati za prihodnjost? Nič drugega, kakor da bo ostala taka mladina celo življenje sužnja nečistosti. To vemo, to vidimo, to lahko otipljemo. Samo nekdo tega ne ve, samo nekdo tega ne vidi, samo nekdo tega ne razume: — mladina. Ni-li to nerazumljivo?

3. — Mladina ni na svoji poti brez voditeljev. — Ljubeči stariši, vestni dušni pastirji in vzgojitelji jo spremljajo. Vse, kar zmore ljubezen in gorečnost za zveličanje duš, poskušajo, da bi jih poučili, opominjali, svarili. »Poslušajte naše prošnje in opomine!« kličejo stariši otrokom. »Živite, kakor vas uče in na-vajajo duhovniki. Kar vam oni rekó, sloni vse na neizpremljivi podlaži res-nice. Pórok so vam za to ne le leta ali desetletja, ne: marveč stoletja in tisoč-letja.« — Kaj bi bilo pametneje, kakor da bi se mladina teh nauk in opomi-nov hvaležno oprijela? Ali se pa to res godi? Ravno nasprotno!

Stariši dožive večkrat, da otroci njihovih nauk ne poslušajo, da jih celo naravnost zametajo in zaničujejo; duhovniki morajo priti do prepričanja, da so pridigali gluhim ušesom. Namesto da bi poslušali besedo ljubečih starišev in skrbnih duhovnikov, poslušajo mladi ljudje po večini rajši zapeljivi glas lah-komjselnih tovarišev in goljufivega sveta, ki tiči v hudem in je božji sovraž-nik. — Zakaj pa? — Mislijo — li ti otroci, da so stariši njihovi sovražniki, ki jim žele hudo? Nikakor ne! Oni ljubijo stariše iz srca in, če jim oče ali mati umrje, odkritosrčno žalujejo in se ne dajo potolažiti. In vendar se tako ve-dejo. Kako čudno! Zares, modri, prav imaš! Nerazumljiva je pot moža v mla-dosti.

4. — Zlasti dve pregrehi sta, ki povzročata strašno razdejanje med mladino: nečistost in nezmernost. — Nečistost — kdo tega ne ve? — je prava kuga za dušo in telo. Ona izmozguje telo, da začne pešati in bolehati; slabi pa tudi duša, uropa človeka njegove časti, ga zasušnjuje in poniža celo pod žival. — Nič boljša ni nezmernost. Ona pahne — rekel bi — edinopravega Boga s prestola in postavi na njegovo mesto — trebuh. Tudi ona onečasti človeka, vniči njegove zdravje, uropa mu premoženje, ugled in dobro ime in, kar je naj-hujše, pahne človeka v družbi s svojo sestro, nečistostjo, nazadnje v večno pogubljenje. To vse ve mladenič: učil se je tega že v šoli in slišal pozneje isti nauk še večkrat, večkrat; vidi morda tudi pred seboj žalostne in svarilne vzgle-de takih, ki jih je nečistost in nezmernost upropastila. — a kakšen je vspeh? Silno malo je mladi ljudi, ki žive čisto in zmerna večina je v pogubnih hkovih nečistosti in nezmernosti. Ni-li to nerazumljivo? — O da bi se izmodrili in spó-znali!

»Tri reči so mi nerazumljive;« — tako pravi modri — »orlova pot na nebu, kačja pot na skali in ladjina pot sredi moria. In četrte celó ne razumem: poti moža v mladosti.« — Zares! Nerazumljiva nam je v marsičem popolnoma napačna pot mladine; zato se smemo čuditi, ako sv. Pavel svojemu učencu še posebej naroča: »Opominjaj mladeniče, naj bodo pametni!«

Predragi v Kristusu! Najli velja naše današnje premissljevanje samo mladim ljudem? Ne! Namenjeno je vsem: otrokom in odrastlim. Otrokom kliče: »Ljubi otroci! Vi stojite na pragu mladosti. Ne izvolite si torej ob vstopu v njo nespametne poti lahkomišelnosti in greha, temveč naravno, pametno in umljivo pot čednosti!« — Odrastle naj pa naše sedanje premissljevanje vzpodbudi, da si resno vest izprašajo. Kdor hodi morda še v odrastlih, zrelih letih po zgrešeni, neumljivi poti greha, naj ne odlaša, zapustiti to pot in vrniti se na ozko in trnjevo, ki vodi v življenje. Kdor pa že hodi po poti čednosti, naj vztraja na njej do konca.

Bodimo v resnem trenutku — resni! Danes ob sklepu cerkvenega leta bodi obrnjen naš pogled na poslednjo sodbo, ki nam jo opisuje v današnjem evangelju Kristus sam. Ne dajmo se slepiti od svetá; živimo po Kristusovi besedi! Nebo in zemlja bosta namreč prešla, njegove beseda pa ne bo prešla! Amen!

Zapiski.

Srečko Gregorec.

Nekoliko statistik za postojnsko in vipavsko dekanijo.

Duhovnja	Potrebne duhov.	Službuje duhov.	Data duhov.	+	-	Dalo duh. ljudi
Postojna	2	2	2			2028
Hrenovica	2	2	2			1450
Košana	2	1	0	-2		
Matenja vas (Štivan)	1	1	1			550
Nadanje selo (Šmihel)	1	1	1			1150
Orehek	1	0	1			423
Razdrto	1	0	0	-1		
Senožeče	2	1	0	-2		
Slavina	2	1	4	+2		425
Studeno	2	2	1	-1		1250
Suhorije	1	1	0	-1		
Št. Peter na Kr.	1	1	0	-1		
Trnje	1	1	0	-1		
Vreme	2	1	1	-1		1350
Ubeljsko	1	0	1			492
Skupaj	22	15	14	-8		
Vipava	2	1	4	+2		392
Budanje	1	1	1			1068
Col	1	1		-1		
Goče	1	1	2	+1		425
Lozice	1	1		-1		
Planina	1	1	3	+2		262
Podkraj	1	1		-1		
Podraga	1	1		-1		
Slap	1	1		-1		
Št. Vid	2	1	2	+1		532
Šturije	1	1	2	+1		700
Ustje	1	1		-1		
Vrabče	1	1		-1		
Vrhpolje	1	1	3			274
Skupaj	16	14	17	+1		

Ne pozabimo na ministrante.

Ministranti so po nekaterih krajih res reveži po zimi, ko morajo klečati na mrzlem kamnu večkrat čez pol ure. Zato ni čuda, če dobi marsikateri revmatizem, ali se prehladi. Še večji revček je tisti, ki pride ves zmrznjen v slabi obleki, v raztrganih čevljih v mrzlo cerkev posebno pri podružnicah. Zatorej je dobro, ako se da strežniku pod koslena kako staro blazino ali staro preprogo. Pa tudi duhovnik naj skrbi zase v tem oziru. Če stoji na samem kamnu, rotpota v čevljih, se mu lahko spodrsne — najbolje je, če je ne samo ob praznikih, ampak vsak dan vsaj po stopnjicah in poleg menze nekaka preproga. Skrbimo v tem oziru zase in za služabnike!
Iv. B.

Izseljeniško vprašanje.

Izseljeniško vprašanje se torej že v Vatikanu obdeluje. Prav. Vendar si bomo morali tudi sami pomagati, če bomo hoteli vsaj nekaj izseljencev rešiti za večnost, včasih tudi za časnost. Imamo do njih isto krščansko obveznost, kot do župljanov (lastnih), vsaj toliko pa, kot sploh do misijonstva. Moje skromno mnenje, dobljeno iz pisem mojih izseljencev na Francoskem in slovenskega dušnega pastirja med njimi (gosp. Valentin Zupančič, bivši župnik v Polhovem Gradcu), je sledeče:

1. Ordinarijat naj strogo zahteva, da sestavi vsak voditelj župnije status iz-

seljencev (z vsemi naslovi), kolikor je mogoče pozvedeti zanje od domačinov. To je potrebno, ker so Slovenci za Italijane zapisani, in jih zato slovenski duhovnik, keđar jih obiskuje, le z veliko težavo najde ali pa sploh ne. Če bi se mu poslal prepis statusov, bi jih lahko našel.

2. Skrb za dober tisk: listi, svetni in nabožni, knjige, ne le leposlovne, tudi verske. Marsikaj bi sami plačali, če bi jim šel na roko domači duhovnik, ali včasih tudi kaj brezplačno, ali po znižani ceni.

3. Kjer so razmere za to, ustanoviti kat. društvo.

4. Ako bi jih izseljeniški duhovnik ne obiskal, naj bi šel kateri iz škofije, ki zna jezik dotične države. Nekaj bi se menda že žrtvovalo in nabralo v ta namen.

Knjiga za tebe.

V zadnjem svetem letu je bil poleg drugih med blažene prištet tudi turinski duhovnik Jožef Cafasso. Marietti je izdal o njem življenjepisno knjigo »Il beato Giuseppe Cafasso«, katero je napisal mons. Carlo Salotti. V XII. poglavju (consigliere ed ispiratore) berem, kako je blaženi Cafasso svetoval duhovnikom, kaj naj storé preden napišejo oporoko.

Preden delaš testament, opravi devetdnevnicó, v kateri premišljuj o smrti. Prvi dan premišljuj, da je smrt gotova, negotov pa čas, kraj, način smrti. Drugi dan premišljuj, kako zdravnik pove, da je bolezen smrtna in da ni več upanja, da bi ozdravil. Dispone domui tuae, quia morieris tu et non vives. Tretji dan si predstavi, kako umiraš: že pojemaš, duhovnik ti priporoča dušo. (NB. Pri nas na kmetih duhovnika najbrže ne bo zraven, ker nas je malo in smo preveč narazen. Da bi nas le kateri prevedell) Četrty dan premišljuj, kako si izdihnil; že si mrlič, oči so zaprte, jezik tih, roke in noge negibne. Oblečejo te v mašno obleko (NB. Ali jo imaš pripravljeno, da ne bo treba po sakristiji iskati, kate-

ra bi bila dosti strgana, da je ne bo škoda za v grob? Če nimaš, kupi!). Že ležiš na parah, s križem v rokah; na mizici gori lučka. Peti dan premišljuj, kako te položé v trugo, katero zabijejo. Šesti dan si predstavljal pogreb. Zvonovi žalno pojo, spremljajo te sorodniki, prijatelji, tišči, katerim si kaj dobrega izkazal. Sedmi dan premišljuj in moli obredne molitve pred pogrebom. Osmi dan si predstavljal, kako te spusté v grob, trugo zakrijejo s prstjo in — odidejo. Slednjič deveti dan premišljuj o ničnosti sveta, njegovih radosti, njegovih zakladov. Celó najljubše osebe treba zapustiti.

Ko si opravil devetdnevnicó, pomoli prav goreče k Bogu, potem pa začni oporoko. Zelo pazljivo premisli dolžnosti, ki si jih imel v življenju, da popraviš v oporoki, če si prej kaj zanemaril. Izberi dediča, preudari, koliko maš in miloščine mu boš v oporoki naložil. Zapečatenó oporoko izroči zanesljivi osebi, naj jo vestno hrani.

Tako blaženi Cafasso. V imenovanem življenjepisu najdeš na str. 317 do 322 njegovo duhovno oporoko. Obsega 15 točk. Tolle. lege.

Naročnikom „Zbornika“!

Čč. gospodom, ki niso še poravnali naročnine, prilagamo položnico in prosimo, da čimprej nakažejo dolgujoči znesek.

Uprava „Zbornika“.

Izdajatelj: Zbor svečenikov sv. Pavla.
Oblastvom odgovarja: Stanko Stanič.
Tiska: Katoliška tiskarna v Gorici.

Zbornik svečenikov sv. Pavla

Izhaja mesečno s homiletično prilogo „Verbum Dei“

Uredništvo: *Stanko Stanič, kurat, Piedimonte del Calvario (Gorizia).*

Uprava: *Tipografia Cattolica, Gorizia - Riva Piazzutta 18.*

Naročnina: *Za Italijo je naročnina vključena*

v udnini „Zbora svečenikov“, ki znaša 25 lir letno. Udnino pošljite na blagajnika, *Mons. Anton Berlot, stolni kanonik, Gorizia, Via Dreossi 17.* ali pa na upravo „Zbornika“. *Za inozemstvo: stane „Zbornik“ 20 lir — 60 Din. — 8 šilingov. Poštno-ček. račun Trst št. 11/1714, Ljubljana 20.441, Wien 60.107.*

Zitzmann & Ježek, Gorica

Tvornica orgelj, harmonijev in klavirjev

Corso Verdi šte. 30

(Stanovanje: *Via Ponte Isonzo št. 17*)

Izdeluje cerkvene orgle vsake velikosti in vseh sistemov, točno in vešče, iz najboljšega gradiva. Popravlja in uglaša orgle, harmonije in klavirje po nizkih cenah. - Izdeluje harmonije in klavirje vseh velikosti. **Za orgle:** cena za register na dva manuala z omaro pod 10. registri 3.100 lir, nad 10. registri 2.700 lir. - V zalogi poseben tip klavirjev, moderna konstrukcija, s križanimi strunami, s polnim oklopnim okvirjem. Cena 4.500 lir. Za vse izdelke dolgoletno jamstvo.

Priporoča se čc. duhovščini za obisk in naročila.

Priporočamo častiti duhovščini

RESTAURANT

„PRITREH KRONAH“

(Lastnik Anton Malnič)

GORICA, VIA CARDUCCI ŠT. 10

Izvrstna kuhinja,
vipavska, briška
in kraška vina.

Točna in domača postrežba.

S. HNATYSZYN

CVETLIČARNA

GORICA

Piazza della Vittoria N. 6

Sveže cvetlice, poročni
šopki in mrtvaški venci.

Naša
zavarovalnica

L'Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

I. KACIN v Gorici

Piazza N. Tommaseo 29

Garancija za naprej 15 letna.

Domača tovarna za izdelovanje orgelj, harmonijev in glasovirjev. - Popravlja in prenovljuje tudi stare orglje. Tvrdba ima najbolj trpežni in zanesljivi sistem, to se je izkazalo da je tvrdba v času 3 let postavila 25 orgelj.

JOSIP KERŠEVANI

Gorica - Piazza Cavour 9 - - - - Stolni trg 9 desno - Gorica

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramafonov, samokresov, pušk ter vseh potrebščin k navedenim predmetom

GLAVNO ZASTOPSTVO DVOKOLES „BIANCHI„

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih

- - - in istrskih vin. - - -

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist

za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

JOSIP LIPICER

izdelovatelj
cerkvenih posod, o-
rodja in lestencev

v Gorici

ulica Morelli števil. 17

Posrebuje in pozlačuje v
ognju in prenavlja stare
predmete po kar se da
nizki ceni. Splošno lastni
izdelek.

JOSIPINA PODGORNİK

RESTAVRACIJA CENTRAL

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. - - -

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

JOSIP CULOT

GORICA - RAŠTEL 2

Trgovina na drobno in na debelo igrač
in devocionalij. - - - Specialitete športnih
oprem in sandalov.

Moderna tvrdka
in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7

Priporoča preč. duhovščini že izdelane
cerkvene predmete, kakor: svečnike,
svetilke, kelihe, monštrance, srebrne in
kovinaste itd. ***** Popravljajo se že
rabljeni predmeti s pozlačevanjem in
posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.